

ฉบับที่ 50 มีนาคม 2553 2010 年 3 月第 50 号

独立行政法人 国際交流基金
バンコク日本文化センター
日本語部 ニュース
Japanese-Language Department
The Japan Foundation, Bangkok

10th Floor, Sermit Tower, Sukhumvit 21 Road, Bangkok
10110 Thailand
TEL : 0-2261-7500-4 FAX : 0-2261-7505
© 2010 The Japan Foundation, Bangkok

CONTENTS	หน้า	目次	ページ
เข้าใจการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น		30分で分かる新しい	
แบบใหม่ใน 30 นาที	1	日本語能力試験	1
อบรมภาษาญี่ปุ่นส่วนภูมิภาคในโครง		さくら中核事業・地方研修	
การ Sakura Network	6	会（全 12 回）のお知らせ	6
รายงานกิจกรรมของเจแปนฟาว์นเดชั่น		JF・JFBKK 事業報告	9
และเจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ	9	日本語コーナー：	
นุมาภาษาญี่ปุ่น	10	「効果的な読解の方法」	10
เก่าไป ใหม่มา	14	スタッフ紹介	14
ลานสัมพันธระบิโกะ	15	あきこの広場	15
แนะนำสื่อการสอน	16	教材紹介	16

เข้าใจ “การสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่” ในเวลา 30 นาที

30分で分かる「新しい日本語能力試験」

เมื่อวันที่ 6 ธันวาคมปีที่ผ่านมา ได้มีการจัดสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นขึ้นเป็นครั้งที่ 27 ประเทศไทยมีผู้เข้าสอบจำนวน 16,747 คน นับว่าเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้เข้าสอบมากเป็นอันดับ 4 ของโลกเลยทีเดียว ผมจึงคิดว่าคงจะมีผู้อ่านหลายท่านได้เข้าสอบด้วยเช่นกัน มีการพูดคุยกันว่าในข้อสอบวัดระดับ 1 ข้อสอบข้อสุดท้ายของวิชาการฟังมีการนำเอาอะนิเมะญี่ปุ่นที่พากย์เสียงแบบละครวิทยุมาเป็นโจทย์ด้วย การจัดสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นได้จัดสอบมาเป็นเวลา 26 ปีแล้ว โดยแบ่งออกเป็นระดับ 1 ถึงระดับ 4 และครั้งที่ 27 นี้ได้จัดสอบในรูปแบบเดิมเป็นครั้งสุดท้าย

ในปีนี้ การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นจะจัดขึ้น 2 ครั้ง คือเดือนกรกฎาคม (จัดสอบเฉพาะกรุงเทพฯ และเชียงใหม่) และเดือนธันวาคม เรื่องการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบครั้งใหญ่นี้ ผมคิดว่าคงจะมีผู้ที่ทราบข่าวแล้วเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามทาง Center for Japanese-Language Testing เจแปนฟาว์นเดชั่น ได้จัดทำ “คู่มือการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่” และ “ตัวอย่างข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่” ขึ้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ <http://www.jlpt.jp/j/about/new-jlpt.html> ซึ่งเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก ได้เข้าใจวิธีการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่มากขึ้น นอกจากนี้ เจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ ยังได้นำเสนอรายละเอียดการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่ในวารสารข่าวตะวันออก ฉบับที่ 49 ประจำเดือนตุลาคมปีที่แล้ว แต่เมื่อวันสอบใกล้เข้ามา ผมคิดว่าคงมีคนเริ่มรู้สึกกังวลขึ้นมาบ้างว่า “แล้วต่างกันอย่างไร” “จะเตรียมตัวสอบอย่างไรดี” ดังนั้น ในครั้งนี้ผมจึงขออธิบายเฉพาะประเด็นที่มีการปรับเปลี่ยนที่สำคัญจริงๆ เพื่อให้นักเรียนและครูผู้สอนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

1. สอบระดับไหนดี

ข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่ (ต่อไปจะเรียกว่า “ข้อสอบแบบใหม่”) จะเปลี่ยนวิธีการเรียกใหม่ว่า N1-N5 แทนการเรียกระดับ 1-ระดับ 4 ที่ผ่านมาเป็นระบบการสอบแบบ 4 ระดับ แต่จากนี้เป็นต้นไปจะเป็นระบบการสอบแบบ 5 ระดับ นอกจากนี้ยังมี

昨年 12 月 6 日に第 27 回目の日本語能力試験が実施されました。タイでは 16,747 人が受験し、これは世界でもベスト 4 に入る多さです。なので、みなさんの中にも受験された人も多いと思います。1 級の試験では、聴解試験の最後の問題で、ラジオドラマと称して日本のアニメを思わせる題材が取り上げられるなど、話題になりました。日本語能力試験が始まって 26 年、1 級から 4 級の認定方式ですと行われてきましたが、この 27 回目から従来の形で実施される最後の試験となりました。

今年の日本語能力試験は 7 月（バンコクとチェンマイ会場のみ）と 12 月の 2 回行われる予定ですが、試験そのものが大きく変わることは、ご存知の方も多いと思います。東京の国際交流基金日本語試験センターでは、この新しくなる日本語能力試験を世界中のみなさんに少しでも理解していただくために、「新しい「日本語能力試験」ガイドブック」と「新しい「日本語能力試験」問題例集」を作成し、日本語能力試験のサイト <http://www.jlpt.jp/j/about/new-jlpt.html> で公開しています。また国際交流基金バンコク日本文化センターでも、昨年 10 月発行の「タウン 49 号」で、新しい試験の概要についてお伝えしました。でも実際に試験の実施が近づいてくると、「何が違うの」、「試験準備はどうしたらいいの」と不安な気持ちになる人も多いと思います。そこで今回は、実際に試験を受ける人、それから試験を受ける人を教えている人を頭に描きながら、ほんとに大切な改定のポイントを分かりやすく説明したいと思います。

1. どのレベルを受けますか

新しい日本語能力試験（以下新試験）では今までの 1 級～4 級に替わって N1～N5 という呼び方になります。今までは 4 段階だったのですが、これからは 5 段階になるわけです。また「認定の目安」というものもあって、従来の試験（以下旧試験）ではたとえば 1 級

“เกณฑ์มาตรฐาน” เพิ่มขึ้นมาด้วย ขณะที่ในข้อสอบที่ผ่านมา (ต่อไปจะเรียกว่า “ข้อสอบแบบเก่า”) มีการกำหนดรายละเอียดไว้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ระดับ 1 ควรต้องมีความรู้ระดับสูง “ด้านไวยากรณ์ คำนึง (ประมาณ 2,000 ตัว) คำศัพท์ (ประมาณ 10,000 คำ) และมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในทักษะรวมที่จำเป็นในการใช้ดำรงชีวิตในสังคม (มีชั่วโมงเรียนภาษาญี่ปุ่นประมาณ 900 ชั่วโมง) แต่ในข้อสอบแบบใหม่จะมีเกณฑ์มาตรฐานที่นำเสนอในรูปทักษะ “การอ่าน” “การเขียน” หากเปรียบเทียบกับข้อสอบแบบเก่าแล้ว คำอธิบายค่อนข้างเป็นนามธรรม จึงทำให้เข้าใจยากและไม่รู้ว่าเตรียมตัวสอบอย่างไรดี ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกระดับสอบ ให้มองว่าระดับ 4 ของข้อสอบแบบเก่าเท่ากับระดับ N5 ระดับ 3 เท่ากับระดับ N4 ระดับที่อยู่ระหว่างระดับ 3 กับระดับ 2 คือระดับ N3 ระดับ 2 เท่ากับระดับ N2 และระดับ 1 เท่ากับระดับ N1 ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 1 ก็อาจจะได้สิ่งที่เปลี่ยนแปลงอีกอย่างคือ จะไม่มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ “หนังสือเกณฑ์การออกข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น” และ “หนังสือรวมข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นพร้อมเฉลย” เหมือนที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามถ้าคิดว่าเกณฑ์การแบ่งระดับของข้อสอบแบบใหม่นั้นไม่ได้แตกต่างไปจากเกณฑ์เดิมมากนัก ท่านก็สามารถใช้หนังสือหรือตำราที่ตีพิมพ์มาก่อนหน้านี้เป็นแนวทางอ้างอิงในการเตรียมตัวสอบ ข้อสอบแบบใหม่ก็จะได้คะแนนครบ ยกเว้นระดับ N1 เท่านั้น ที่แม้จะมีเกณฑ์การสอบผ่านที่เกือบจะไม่แตกต่างจากระดับ 1 ของข้อสอบแบบเก่าเท่าใดนัก แต่ระดับ N1 นี้จะวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับสูงมากกว่าระดับ 1 ของข้อสอบแบบเก่า กล่าวคือ ผู้ที่สอบได้คะแนนเต็มของระดับ N1 จะมีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าผู้ที่สอบได้คะแนนเต็มของระดับ 1 ของข้อสอบแบบเก่าอยู่เล็กน้อย

2. ต้องระวังเรื่องวิชาสอบและคาบสอบ

ข้อสอบแบบเก่าจะแบ่งเนื้อหาการสอบออกเป็น 3 ส่วนคือ วิชาตัวอักษรและคำศัพท์ วิชาการฟัง วิชาการอ่านและไวยากรณ์ การสอบทั้ง 3 วิชานี้จะแบ่งคาบสอบแยกกัน คะแนนสอบก็จะแยกตามแต่ละวิชาซึ่งทำให้เข้าใจได้ง่ายว่าในแต่ละวิชาได้คะแนนเท่าไร ส่วนข้อสอบแบบใหม่นั้น การกำหนดส่วนวิชาและคาบเวลาที่ใช้สอบจริงรวมทั้งการระบุคะแนนสอบค่อนข้างจะเข้าใจยาก จึงจำเป็นจะต้องมีความระมัดระวัง ตามด้านขวาของตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าวิธีการแจกคะแนนสอบของข้อสอบแบบใหม่จะต่างกันไปในแต่ละระดับ ระดับ N1 ถึง N3 จะแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ วิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) วิชาการอ่าน วิชาการฟัง คะแนนเต็มแต่ละวิชาคือ 60 คะแนน คะแนนเต็มรวมทั้งหมด 180 คะแนน ระดับ N4 และ N5 นั้นจะรวมวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) และวิชาการอ่านเป็นวิชาเดียวกัน โดยมีคะแนนรวม 120 คะแนน และนำไปรวมกับคะแนนของวิชาการฟัง 60 คะแนน คะแนนเต็มรวมทั้งหมด 180 คะแนน ในระดับนี้จะไม่สามารถแยกคะแนนของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) และวิชาการอ่านได้

ถัดไปคือ คาบสอบ ด้านซ้ายของตารางที่ 2 จะเห็นว่าคาบสอบในแต่ละระดับจะต่างกัน เช่น N1 และ N2 จะแบ่งเวลาสอบออกเป็น 2 คาบ คือ คาบสอบของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) กับวิชาการอ่าน และคาบสอบของวิชาการฟัง สำหรับ N3 N4 N5 นั้น จะแบ่งคาบสอบออกเป็น 3 คาบ คือ คาบสอบของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์) คาบสอบของวิชาความรู้ตัวภาษา (ไวยากรณ์) กับวิชาการอ่าน และคาบสอบวิชาการฟัง สาเหตุที่ตั้งแต่ระดับ N3 ลงมา ไม่จัดให้วิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) กับวิชาการอ่านอยู่ในคาบสอบเดียวกันนั้น อาจเป็นไปได้ว่าโจทย์ในแต่ละส่วนจะเป็นตัวช่วยให้กับส่วนอื่นๆ ดังนั้น จึงไม่สามารถจัดให้สอบในคาบเดียวกันได้

ตามที่ได้กล่าวข้างต้น สิ่งที่เปลี่ยนแปลงจะเป็นอย่างไร ขอให้

は「高度の文法・漢字（2,000 字程度）・語彙（10,000 語程度）を習得し、社会生活をする上で必要な、総合的な日本語能力（日本語を 900 時間程度学習したレベル）」といったかなり具体的なものでした。新試験でも「読む」「書く」という言語行動で表された目安を作成していますが、以前のものに比べて多少抽象的な表現になるので、実際にどんな準備をすればいいのかが分かりにくくなっています。ですから、受験レベルを決めるときは図 - 1 で示したように、旧試験の 4 級と N5、3 級と N4、3 級と 2 級の間が N3、2 級が N2 で 1 級が N1 という風に考えてかまいません。それからいままで発行されていた「日本語能力試験出題基準」や過去の試験問題を掲載した「日本語能力試験・試験問題と正解」は出版されなくなります。でも新試験も今までの級別基準とあまり変わらないと考えれば、試験の準備をするときにも今までに出版されたものを参考にして勉強することもできますよね。ただし N1 だけは、合格ラインは旧試験の 1 級とほとんど変わらないけれども、今の 1 級よりももっと上のレベルまで測れるようになります。つまり N1 の試験で満点の人はいままでの 1 級の試験で満点だった人よりも少しレベルが上である、ということができるといことです。

2. 試験科目と試験時間は少し注意が必要です

旧試験での試験科目は「文字・語彙」、「聴解」、「読解・文法」の 3 科目でした。これら 3 つの科目がそれぞれの試験時間に実施され、得点も科目ごとに何点と知られるので分かりやすかったと思います。新試験では、この科目の設定と実際の試験時間、それから得点表示が少しややこしくなるので注意が必要です。図 - 2 の右半分を見ていただくと分かるように、新試験ではレベルによって得点の表示の仕方が違います。N1 ～ N3 では「言語知識（文字・語彙・文法）」、「読解」、「聴解」、がそれぞれ 60 点ずつ、合計 180 点で表されます。これが N4 と N5 では「言語知識（文字・語彙・文法）」と「読解」がひとつの科目として 120 点満点で表示されます。それに「聴解」の 60 点を加えて全体が 180 満点となります。このレベルでは「言語知識（文字・語彙・文法）・読解」の得点を「言語知識（文字・語彙・文法）」と「読解」に分けることはできません。

次に試験時間ですが、図 - 2 の左半分を見てみると、これもレベルによって違っていることが分かります。N1 と N2 では「言語知識（文字・語彙・文法）・読解」の試験時間と「聴解」の二つの時間があることが分かります。これに対して N3、N4、N5 では「言語知識（文字・語彙）」、「言語知識（文法）・読解」、「聴解」の 3 つの試験時間に分かれています。N3 以下のレベルでは、「言語知識（文字・語彙・文法）・読解」をひとつの試験時間で実施すると、問題の中にほかの問題のヒントが含まれる可能性があるためにひとつにできないということだそうです。

これによって何が起ころかという、図 - 2 の左半分と右半分を比べて見てください。それぞれのレベルで左の試験時間と右の得点表示にずれが生じることになります。たとえば N3 では、最初の試験時間「言語知識（文字・語彙）」の得点に、次の試験時間「言語知識（文法）・読解」の「言語知識（文法）」の部分の得点のみを加

เปรียบเทียบข้อมูลด้านซ้ายกับด้านขวาของตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่ามีความเหลื่อมของคาบสอบและการแสดงคะแนนสอบในแต่ละระดับ ตัวอย่างเช่น ระดับ N3 จะนำคะแนนของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์) ที่สอบในคาบแรกไปรวมกับคะแนนของวิชาความรู้ตัวภาษา (ไวยากรณ์) ที่สอบในคาบที่สอง จะเป็นคะแนนของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) ซึ่งมีคะแนนเต็ม 60 คะแนน ส่วนคะแนนของวิชาการอ่านที่สอบในคาบที่สองจะแยกคิดคะแนนออกมาต่างหาก จึงมีความเป็นไปได้ว่าผู้สอบอาจรู้สึกว่าได้ทำในเวลาสอบ แต่ผลของคะแนนที่สอบได้จริงนั้นอาจไม่ตรงกับความรู้สึก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจะต้องทำความเข้าใจเรื่องนี้ให้ดี และแจ้งให้ผู้เรียนทราบไว้ก่อนล่วงหน้า

3. จะทราบระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นของตัวเองได้อย่างไรจากกาสอบนี้

กรุณาดูตารางที่ 3 ตารางนี้เป็นส่วนหนึ่งของใบแจ้งผลสอบระดับ N4 และ N5 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าจะไม่ระบุคะแนนสอบของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) กับวิชาการอ่าน แยกออกเป็นคะแนนของวิชาความรู้ตัวภาษา (ตัวอักษร + คำศัพท์ + ไวยากรณ์) และคะแนนวิชาการอ่าน แต่ในใบแจ้งผลสอบนี้ นอกจากจะระบุคะแนนสอบในแต่ละวิชาแล้ว ยังมีข้อมูลอ้างอิงอีกด้วย และข้อมูลนี้จะแสดงระดับโดยคร่าวๆ ว่าผู้สอบทำข้อสอบในส่วนตัวอักษรและคำศัพท์ ส่วนไวยากรณ์ และส่วนการอ่านได้มากน้อยเพียงใด โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ A-C ซึ่งทำให้ผู้สอบทราบว่าตนเองทำข้อสอบภาษาญี่ปุ่นส่วนไหนได้ดี ส่วนไหนทำไม่ค่อยได้

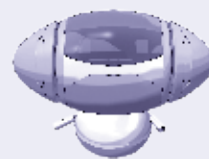
“การวัดความสามารถในการสื่อสารเพื่อการกิจจล่ง” ได้ถูกยกขึ้นมาเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของการปรับเปลี่ยนข้อสอบแบบใหม่ กล่าวคือ เป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารเพื่อประกอบภารกิจต่างๆ ในชีวิตประจำวันด้วยการใช้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อที่จะวัดความสามารถในการสื่อสาร จะเห็นได้ว่าข้อสอบแบบใหม่จะให้ความสำคัญกับ “การอ่าน” และ “การฟัง” มากกว่าข้อสอบแบบเก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การฟัง” ซึ่งก่อนหน้านี้มีสัดส่วน 100 คะแนนจากคะแนนเต็ม 400 คะแนน แต่ข้อสอบแบบใหม่นี้ “การฟัง” มี 60 คะแนนจากคะแนนเต็ม 180 คะแนน คิดเป็น 1 ใน 3 ของคะแนนรวมเลยทีเดียว ผู้เรียนชาวไทยซึ่งไม่ค่อยถนัด “การฟัง” คงเป็นเรื่องที่ลำบากพอสมควรเลยนะครับ ส่วนเรื่อง “ความสามารถในการสื่อสาร” นั้น ใน “Can-do List ของข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น” ที่จะนำออกเผยแพร่ต่อจากนี้ จะระบุว่าผู้ที่สอบผ่านในแต่ละระดับจะมีความสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นทำอะไรได้บ้าง ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 4 ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าตัวอย่างคำอธิบายทักษะทางภาษานี้ คงจะเป็นแนวทางช่วยให้ผู้สอบเข้าใจผลสอบของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นนะครับ

นอกจากนี้ ข้อสอบแบบใหม่จะมีการ “เปรียบเทียบคะแนนสอบ” ด้วย การเปรียบเทียบคะแนนสอบนี้หมายถึงอะไร ตัวอย่างเช่น ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นเท่ากับ 100 คะแนนในระดับ N1 ของข้อสอบแบบใหม่ ไม่ว่าจะสอบในปีนี้หรือปีที่แล้วหรือแม้กระทั่งในปีต่อไปก็จะได้ 100 คะแนนเหมือนเดิม หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ถ้าผู้สอบสอบทุกครั้งและนำคะแนนสอบบางครั้งมาเปรียบเทียบกัน จะทราบว่าระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนเองนั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เช่น ผู้ที่สอบได้ 120 คะแนนในครั้งนี้ โดยที่ครั้งก่อนสอบได้ 100 คะแนนในการสอบระดับเดียวกัน จะทราบได้ว่าความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนเองนั้นได้พัฒนาขึ้นจริง

4. การวัดผล

ข้อสอบแบบเก่าจะวัดผลจากคะแนนรวมทั้งหมด คือ ระดับ 1 คะแนนสอบจะต้องได้ตั้งแต่ 70% เป็นต้นไป ระดับอื่น ๆ นั้นจะต้อง

えた得点が、「言語知識（文字・語彙・文法）」の得点として 60 点満点で表示されます。自分が受けた試験時間の出来ばえの感触と実際の得点に違いが出る可能性があるので、先生方はこの点をよく理解して学習者に伝えておく必要があるように思います。

3. この試験で自分の日本語能力のどんなことが分かりますか

図 - 3 を見てください。これは N4、N5 の試験結果を受験生に知らせる通知の一部です。前に N4、N5 のレベルでは「言語知識（文字・語彙・文法）・読解」の得点を「言語知識（文字・語彙・文法）」と「読解」に分けることはできないと書きました。ただしこの通知では各科目の得点とは別に参考情報があつて、「言語知識（文字・語彙・文法）・読解」のなかの「文字・語彙」、「文法」、「読解」について、だいたいのぐらいできたかが、A～C の 3 段階で分かるようになっています。自分の日本語の中でどの部分が良くできたか、あるいは良くできなかったかを知ることができるわけです。

新試験の改定のポイントのひとつに「課題遂行のための言語コミュニケーション能力の測定」があげられています。要するに日本語をつかって日常的にいろいろ行動するためのコミュニケーション能力を測るということです。これを測定するために旧試験に比べて「読解」と「聴解」の比重が高くなっています。特に「聴解」は以前は 400 点中 100 点だったのが新試験では 180 点中 60 点と、3 分の 1 になりました。「聴解」を苦手とするタイの学習者にとっては大変なことかもしれませんね。この「コミュニケーション能力」については、これから発表される「日本語能力試験 Can-do リスト」によって、各レベルの合格者が日本語を使用して実際にどのようなことが出来ると考えているかの情報を提供することになっています。リストの記述例は図 - 4 に示しますが、このような言語行動の例を手がかりに試験の結果がより具体的に理解できるようになれば願っています。

それから新試験では「得点等化」ということが行われます。これは何かというと、たとえば新試験 N1 で今 100 点の日本語能力がある人は去年の試験でも今年の試験でも、さらには来年の試験をうけても 100 点になるということです。これは逆にいえば、毎回試験を受けてその時々得点を比べれば、自分の日本語能力のレベルがどのように変化していったかがわかります。同じレベルを受験して前回は 100 点で今回 120 点だった人は、確実に日本語の能力が伸びていることが分かります。

4. 合否の判定について

旧試験では合否の判定は総合得点で行って来ました。1 級が 70 % 以上、それ以外は 60 % 以上で合格というとてもシンプルなもの

ได้ตั้งแต่ 60% เป็นต้นไป จึงจะถือว่าสอบผ่าน ถือว่าเป็นเกณฑ์วัดผลที่เรียบง่าย แต่ข้อสอบแบบใหม่จะมีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์วัดผลโดยพิจารณา 2 ส่วนประกอบกันคือ คะแนนสอบรวมและคะแนนมาตรฐานในแต่ละวิชา ดังนั้น แม้ว่าคะแนนสอบรวมจะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แต่ถ้ามีวิชาใดวิชาหนึ่งไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนมาตรฐานของวิชานั้นๆ แม้เพียงวิชาเดียวก็ตาม จะถือว่าสอบไม่ผ่าน ไม่ว่าคะแนนสอบรวมจะสูงมากเพียงใด ถ้าวิชา “การฟัง” ได้ 0 คะแนนก็จะถือว่าสอบไม่ผ่าน เนื่องจาก “ความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้การกิจลุล่วง” จำเป็นต้องมีความสมดุลในทุกๆ ด้าน จึงได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเช่นนี้เอาไว้ สำหรับเกณฑ์วัดผลของคะแนนสอบรวมและคะแนนมาตรฐานในแต่ละวิชานั้นจะแจ้งให้ทราบต่อไปเมื่อได้กำหนดเป็นที่แน่นอนแล้ว

5. มีโจทย์แบบใหม่ด้วย

โจทย์ของข้อสอบแบบใหม่จะมีรูปแบบที่คล้ายกับโจทย์ของข้อสอบแบบเก่าเป็นส่วนใหญ่ แต่จะมีโจทย์รูปแบบใหม่ที่ไม่เคยออกในข้อสอบแบบเก่ามาก่อนด้วย ซึ่งแน่นอนว่าเป็นโจทย์ที่คิดขึ้นมาใหม่เพื่อเป็น “การวัดความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้การกิจลุล่วง” นั่นเอง ท่านสามารถอ่านรายละเอียดได้จากคู่มือการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่ ตั้งแต่หน้า 41 เป็นต้นไป หรือดูจากวารสารข่าวตะวันออกฉบับที่ 49 ฉบับที่แล้ว ซึ่งได้เขียนอธิบายไว้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายละเอียดเกี่ยวกับโจทย์รูปแบบใหม่ของวิชา “การอ่าน” และ “การฟัง”

เมื่อทราบว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบใหม่ หลายท่านคงสงสัยกันว่า “เอ..แล้วข้อสอบจะเปลี่ยนไปอย่างไร” ใช่ไหมครับ การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นนอกจากจะเปลี่ยนจากแบบ 4 ระดับเป็นแบบ 5 ระดับแล้ว ก็ยังมีจุดเปลี่ยนแปลงหลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ทุกท่านไม่ต้องเป็นกังวลหรอกนะครับ แม้ข้อสอบจะเปลี่ยน แต่ก็ใช้ว่าภาษาญี่ปุ่นจะเปลี่ยนด้วย และแม้ข้อสอบจะเปลี่ยนแต่ก็ใช้ว่าเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นที่เราเรียนกันจะเปลี่ยนไปด้วย ข้อสอบแบบใหม่นั้นจะบอกระดับความสามารถของเราได้อย่างถูกต้องแม่นยำกว่าเดิม และข้อสอบแบบใหม่จะช่วยให้ทุกคนเห็นความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นของตัวเองและผู้อื่นได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ผมจึงหวังว่าจากนี้ไปทุกท่านคงจะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างสนุกสนานเหมือนเช่นที่ผ่านมาครับ

でした。新試験ではこの合否判定基準が変わって、総合得点と各科目の基準点の二つで合否判定を行うことになります。今までのように総合得点で合格点を越えていても、各科目のひとつでも基準点に達していない科目があった場合、不合格になります。総合得点がいくら高くても「聴解」が0点ならば合格しないという判定の仕方です。「課題遂行のためのコミュニケーション能力」はいろいろな技能をバランスよく必要とするため、このような基準点が設けられたのだと思います。総合得点の合格ラインと各科目の基準点はまだ決まっています。これから発表される予定です。

5. 新しいタイプの問題もあります

新試験の問題は旧試験でも出題された形式のものがほとんどです。でもなかにはこれまでには見られなかった形式の問題もあります。やはり「課題遂行のための言語コミュニケーション能力の測定」のために新たに考えられたものです。新しい日本語能力試験ガイドブックの41ページから、新形式の問題について詳しい内容が載っていますのでそちらをご参照ください。また前号の「タウン49号」では特に「読解」と「聴解」の新しい形式の問題について解説しています。

試験が新しくなると聞くと、「えっ、どんな風になるんだろう」と思いますよね。日本語能力試験の場合は、レベルの数が4から5になるというとても大きい変更に加えて、上で述べてきたようなさまざまな変更点があります。でも、みなさん心配しなくても大丈夫です。試験が変わったからといって日本語が変わるわけではありません。試験が変わったからといってみなさんが学習する内容が変わるわけではありません。新しい試験では今までよりもっと正確に、みなさんの日本語能力を記述してくれるようになると思います。新しい試験で、みなさんの日本語力がもっと客観的に、ほかの人が見ても今までよりずっとよくわかるようになる、そういうことだと思います。試験は変わりましたがみなさんが変わるわけではありません。今までと同じように、楽しく日本語を学んでくださることを祈っています。

N1	合格ラインは旧試験1級とほぼ同じレベルだが、旧試験1級よりやや高めレベルまで測ることができる。 เกณฑ์การสอบผ่านจะเทียบเท่ากับข้อสอบวัดระดับ 1 แบบเก่า แต่จะสามารถวัดได้ตั้งแต่ระดับ 1 ของข้อสอบแบบเก่าจนถึงระดับที่ค่อนข้างสูงขึ้นไปอีก
N2	旧試験2級とだいたい同じレベル ระดับเทียบเท่ากับระดับ 2 ของข้อสอบแบบเก่า
N3	旧試験2級と3級のあいだのレベル（新設） ระดับระหว่างระดับ 2 และระดับ 3 ของข้อสอบแบบเก่า (ระดับใหม่)
N4	旧試験3級とだいたい同じレベル ระดับเทียบเท่ากับระดับ 3 ของข้อสอบแบบเก่า
N5	旧試験4級とだいたい同じレベル ระดับเทียบเท่ากับระดับ 4 ของข้อสอบแบบเก่า

図 - 1 新試験と旧試験のレベルの関係

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของระดับระหว่างข้อสอบแบบใหม่กับแบบเก่า

レベル ระดับ	試験時間の分け方 การแบ่งคาบสอบ		得点区分 สัดส่วนคะแนนสอบ	得点 คะแนนสอบ
N1 N2	言語知識 (文字・語彙・文法) ความรู้ตัวภาษา(ตัวอักษร+คำศัพท์+ไวยากรณ์)	→	言語知識 ความรู้ตัวภาษา	0 - 60
	読解 ការอ่าน	→	読解 ការอ่าน	0 - 60
	聴解 ការฟัง		聴解 ការฟัง	0 - 60
N3	言語知識 (文字・語彙) ความรู้ตัวภาษา(ตัวอักษร+คำศัพท์)	→	言語知識 ความรู้ตัวภาษา	0 - 60
	言語知識 (文法) ความรู้ตัวภาษา(ไวยากรณ์)	・読解 ការอ่าน	読解 ការอ่าน	0 - 60
	聴解 ការฟัง		聴解 ការฟัง	0 - 60
N4 N5	言語知識 (文字・語彙) ความรู้ตัวภาษา(ตัวอักษร+คำศัพท์)	→	言語知識・読解 ความรู้ตัวภาษากับการอ่าน	0 - 120
	言語知識 (文法)・読解 ความรู้ตัวภาษา(ไวยากรณ์) กับการอ่าน			
	聴解 ការฟัง		聴解 ការฟัง	0 - 60

図 - 2 試験時間の分け方と得点の関係

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์การแบ่งคาบสอบและคะแนนสอบ

得点区分得点 คะแนนสอบแบ่งตามสัดส่วน			② 総合得点 คะแนนสอบรวม
言語知識・読解 ความรู้ตัวภาษา กับการอ่าน	聴解 การฟัง		
80	40		

③ 参考情報 รายละเอียด		
文字・語彙 ตัวอักษร + คำศัพท์	文法 ไวยากรณ์	読解 การอ่าน
A	C	B

図 - 3 試験結果の通知例

ตารางที่ 3 ตัวอย่างใบแจ้งผลสอบ

A : 67% 以上 ตั้งแต่ 67 % เป็นต้นไป

B : 34% 以上 67% 未満 ตั้งแต่ 34 % เป็นต้นไป แต่ไม่ถึง 67%

C : 34% 未満 ไม่ถึง 34 %

聞く การฟัง	学校や職場、公共の場所でのアナウンスを聞いて、大まかな内容が理解できる。 ฟังการประกาศในโรงเรียน ในที่ทำงาน ในสถานที่สาธารณะ แล้วเข้าใจเนื้อหาคร่าวๆ ได้
話す การพูด	アルバイトや仕事の面接などで、希望や経験を詳しく述べるができる。 สามารถบอกความประสงค์และประสบการณ์ในตอนสัมภาษณ์งานพิเศษหรืองานได้อย่างละเอียด
読む การอ่าน	関心のある話題に関する新聞や雑誌の記事を読んで、内容が理解できる。 อ่านบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารเกี่ยวกับหัวข้อที่สนใจแล้วสามารถเข้าใจเนื้อหาได้
書く การเขียน	感謝や謝罪、感情を伝える手紙やメールが書ける。 สามารถเขียนจดหมายหรืออีเมลเพื่อแสดงความรู้สึกขอบคุณหรือขอโทษได้

図 - 4 日本語能力試験 Can-do リスト (仮称) の記述例

ตารางที่ 4 ตัวอย่างรายละเอียดของ Can-do List (ชื่ออย่างไม่เป็นทางการ) ของข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น

ประกาศโครงการอบรมภาษาญี่ปุ่นส่วนภูมิภาคโครงการ Sakura Network (จำนวน 12 ครั้ง)

さくら中核事業・地方研修会 (全12回) のお知らせ

เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้เล็งเห็นว่าผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่อาศัยในส่วนภูมิภาคไม่ค่อยมีโอกาสได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นเท่าไรนัก จึงได้มีการจัดการอบรมภาษาญี่ปุ่นส่วนภูมิภาคมาโดยตลอด และตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 เป็นต้นไป สมาชิกหลักของ Sakura Network ในประเทศไทยจะร่วมมือในการจัดอบรมภาษาญี่ปุ่นส่วนภูมิภาคให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ทั้งหมดจำนวน 12 ครั้ง) วิทยาการจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ของภาษาญี่ปุ่นหรือการศึกษาภาษาญี่ปุ่นจากเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย (JTAT) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เวลาและสถานที่อบรมครั้งที่ 1-6 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ครั้งที่ 7 เป็นต้นไป จะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป)

国際交流基金バンコク日本文化センターでは、日本語を使う機会の少ない、地方在住の日本語教師のための研修会を開催してきました。2010年1月からは、タイにおける「JFにほんごネットワーク中核メンバー」が中心となって、この地方研修会を更に充実させた「さくら中核事業・地方研修会」(全12回)を実施しています。講師は、国際交流基金バンコク日本文化センター、コンケン大学、タイ国日本語日本文化教師協会(JTAT)、チュラーロンコーン大学、タマサート大学の日本語学・日本語教育などの各分野の専門家で、1～6回の開催時期及び開催場所は以下のとおりです(7回以降については、別途お知らせします)。

กำหนดการอบรมภาษาญี่ปุ่นส่วนภูมิภาคโครงการ Sakura Network (มกราคม-มิถุนายน 2553)

さくら中核事業・地方研修会 スケジュール (2010年1月～6月)

	วันอบรม 開催日	จังหวัดที่จัดอบรม 開催都市	สถานที่อบรม 会場	หัวข้อ テーマ
1	30-31 มกราคม 1月30、31日	พัทลุง パタルン	สถานที่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย จ.พัทลุง Phthalung National Park's Seminar House	การจัดทำแบบฝึกหัดคันจิ 漢字練習帳の作成
2	27-28 กุมภาพันธ์ 2月27、28日	อุบลราชธานี ウボンラチャタニー	โรงเรียนนารีนุกูล Nari Nukun School	1. การพัฒนาทักษะการอ่าน 2. การสอนแบบให้ได้สัมผัสประสบการณ์จริง ①読解の学習、②体験学習
3	27-28 มีนาคม 3月27、28日	เชียงใหม่ チェンマイ	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย Yupparajwittayalai School	1. การพัฒนาทักษะการฟัง 2. การสอนการพูดในทางปฏิบัติ ①聴解の学習、②話す授業の実際
4	22-23 พฤษภาคม 5月22、23日	โคราช コラート	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย Ratchasima Wittayalai School	1. วิทยาการกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น 2. การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นแบบใหม่ 3. การพัฒนาทักษะการฟัง ①文法と日本文化、②新しい能力試験について、③聴解の学習
5	26-27 มิถุนายน 6月26、27日	พิษณุโลก ピサタローク	โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม Phitsanuloke Pittayakom School	1. การเรียนรู้คันจิ 2. การพัฒนาทักษะการฟัง ①漢字の学習、②聴解の学習
6	26-27 มิถุนายน 6月26、27日	อุดรธานี ウドンターニー	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล Udondonpittayanukoon School	1. วิทยาการ (คำช่วย) 2. การใช้เพลงหรือเกมในการเรียนภาษาญี่ปุ่น ①文法(助詞)、②歌やゲームを使って日本語を学ぶ

สถาบันการศึกษาและสมาชิกฝ่ายภาษาญี่ปุ่นที่อยู่ในจังหวัดที่จัดอบรมและจังหวัดใกล้เคียงจะได้รับจดหมายประชาสัมพันธ์การอบรม การอบรมจะเน้นที่ผู้สอนชาวไทยเป็นหลัก แต่ผู้สอนชาวญี่ปุ่นก็สามารถเข้าร่วมอบรมได้เช่นเดียวกัน

地方研修会を開催する地域の各教育機関とJFBKK登録メンバーには、研修会の案内状をお送りします。タイ語での講義が中心となりますが、日本人の日本語教師のみなさまも、どうぞ参加ください。

คุณสมบัติ ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นและนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการฝึกสอนของหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา

ค่าอบรม ไม่มี

วิธีสมัคร กรอกรายละเอียดในใบสมัคร ส่งกลับมาที่เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ทางไปรษณีย์ โทรสาร หรือ อีเมล วิธีสมัครทางอีเมลให้ดูรายละเอียดที่เว็บไซต์ <http://www.jfbkk.or.th> ในส่วนประชาสัมพันธ์การอบรมสมัคร

参加資格：日本語教育に従事する教師及び大学等の教師養成課程の実習生
参加費：無料

申込方法：「参加申込書」に必要事項をご記入の上、郵便、FAX または E-mail にて JFBKK までお送りください。E-mail での申込方法は、ウェブサイト <http://www.jfbkk.or.th> 内のセミナー案内をご覧ください。

โครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รุ่นที่ 13

中等学校現職教員日本語教師新規養成講座 第13期実施報告

การอบรมคืออะไร

ถ้าคุณเป็นคุณครูสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการก็คงเคยได้ยินคำว่า “ชินคิ” อยู่บ่อยๆ การอบรมนี้เป็นโครงการอบรมภาษาญี่ปุ่นระยะเวลา 10 เดือนให้กับข้าราชการครูที่สอนวิชาต่างๆ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และเป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ จัดขึ้นตั้งแต่ปี 2537 ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษา

ข้าราชการครูเป็นจำนวนมากที่สอนภาษาญี่ปุ่นอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาคือครูที่ผ่านการอบรมจากโครงการนี้แล้วกลับไปสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนต้นสังกัดในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศไทย

ระยะเวลาการอบรมนานแค่ไหน

การอบรมนี้ เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมจนถึงต้นเดือนเมษายน เป็นเวลา 10 เดือน (39 สัปดาห์) แบ่งเป็น 6 เทอม เรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. ที่เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

เนื้อหาการอบรมเป็นอย่างไร

เนื้อหาการอบรมนั้นจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังนี้ “ให้มีความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับต้น” “มีความสามารถในการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้” “มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นในด้านต่างๆ เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปถ่ายทอดให้นักเรียนเข้าใจได้”

ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อน และการอบรมนี้เป็นการเรียนแบบทักษะรวม เริ่มเรียนจากศูนย์โดยใช้ตำรา “อะกิโกะโตะโทะโมะอะจิ” ซึ่งเป็นตำราที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นตำราหลักในการอบรม และยังมีชั่วโมงการเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ การฟัง การอ่าน การออกเสียง การเขียน การสนทนา การพูดสุนทรพจน์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อช่วยพัฒนาทักษะทั้ง 4 ไปพร้อมกันอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ (ต่อไปจะใช้ “อาสาสมัครชาวญี่ปุ่น”) มาเป็นคู่มือพูดสนทนาภาษาญี่ปุ่นให้สัปดาห์ละครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมง ผู้เข้าอบรมสามารถนำหัวข้อที่เรียนแล้วในสัปดาห์ก่อนมาทดลองพูดคุยกับอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นในสัปดาห์ถัดไป

สิ่งที่ขาดไม่ได้เลยในการพัฒนาภาษาญี่ปุ่นคือ การสัมผัสวัฒนธรรมของญี่ปุ่นในด้านต่างๆ ความเข้าใจที่มาของวัฒนธรรมในการใช้ภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นจึงได้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ในชั่วโมง “วัฒนธรรมญี่ปุ่นและญี่ปุ่นศึกษา”

ในปีการศึกษานี้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น เช่น การตกแต่งและการเขียนขอพรในเทศกาลทานาบาตะ การร้องเพลงภาษาญี่ปุ่น การทำโอมิชิ การแต่งชุดยูกะตะ การพับโอริกามิ การเล่นเกมของญี่ปุ่น การจัดดอกไม้แบบญี่ปุ่น การเขียนพู่กัน และผู้เข้าอบรมก็จะใช้ภาษาญี่ปุ่นสวัสดีและแนะนำภาษาไทย งานประดิษฐ์งานฝีมือของไทยให้อาสาสมัครชาวญี่ปุ่นด้วยเช่นกัน

การเรียนวิธีการสอนภาษาญี่ปุ่นจะเริ่มจากการเรียนภาษาญี่ปุ่นในฐานะผู้เรียนก่อน ขณะเดียวกันก็ให้ย้อนกลับไปดูวัตถุประสงค์การเรียนรู้อีกและเนื้อหาการเรียน ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอนใน

「新規研修」って何？

タイの中等教育機関で日本語を教えている先生なら、「しんき」という名前を何度か耳にしたことがあると思います。この研修は「中等学校に勤める現職の英語や数学などの他教科の教師を10ヶ月間で日本語教師に養成する」ためのプログラムです。中等学校での日本語教師不足という事態を解消するために、1994年にタイ王国教育省との共催で始められました。

タイの中等学校で日本語を教えている公務員教員の多くが、この新規研修の修了生です。

修了生は現在、タイ全国で日本語教師として活躍しています。

コース期間は？

5月末から4月初旬までの10ヶ月間(39週間)の6学期制です。毎週月曜日から金曜日の午前8時半から12時、13時半から16時半まで、国際交流基金バンコク日本文化センターで研修を行います。

コースの内容は？

「初級終了レベルの日本語力を身に付ける」「中等学校で教えるのにふさわしい日本語教授技術を身に付ける」「日本文化・日本事情についての理解を深め、生徒に教える方法を身に付ける」の三つをコース目標に掲げ、さまざまな授業を受講します。

ほとんどの研修生は、コース開始以前に日本語を学習した経験がありません。そのため「総合日本語」の授業では、タイの中等学校の教科書として広く使用されている「あきこと友だち」を主教材として日本語をゼロから勉強します。そして、四技能をバランス良く伸ばすために、「聴解」「読解」「音声」「作文」「スピーチ」「会話」などの授業があります。またバンコク在住の日本人がボランティアとして(以下、日本人ボランティア)週に1回2時間の授業に参加し、会話練習の相手をしてくれます。授業で習ったことを、その翌週には実践の場で試して使うことができます。

また、日本語の上達のためには、日本文化のさまざまな面に触れ、日本語を使う文化的背景を理解することが欠かせません。そのため、「日本文化・日本事情」の授業では様々な活動があります。今期は「七夕の飾り付け」「日本の歌」「盆踊り」「浴衣の着付け」「折り紙」「日本の遊び」「華道」「習字」などを日本人ボランティアと一緒に体験しました。そして、研修生からタイダンスやタイの手工芸品の作り方を日本語で紹介しました。

「日本語教授法」では、まず学習者として日本語の学習を進めながら、一方で教師の立場で学習目標と学習内容、教え方との関連を振り返りながら、日本語教授法を学んでいきます。コース後半ではコースデザインの方法から学び、各研修生が日本語クラスの模擬授業も行います。

コース修了生や現場で活躍している先輩日本語教師による特別講義もあります。日本語教育現場の様子や経験談を直接聞くことができます。

ฐานะครูผู้สอน ครึ่งหลังของการอบรมผู้เข้าอบรมจะศึกษาเกี่ยวกับคอร์สดีไซน์ ผู้เข้าอบรมทุกคนต้องสาธิตการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีการบรรยายพิเศษจากรุ่นพี่ที่สอนภาษาญี่ปุ่นอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการเรียนการสอน ประสบการณ์ตลอดจนปัญหาต่างๆ ได้โดยตรงอีกด้วย

กิจกรรมนอกชั้นเรียน

ในการอบรมนี้จะมีการจัดการศึกษานอกสถานที่ 3 วัน 2 คืน การไปเยี่ยมบ้านอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น ร่วมกันทำอาหารญี่ปุ่นและอาหารไทย การพาอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นเที่ยวสถานที่ต่างๆ ในกรุงเทพฯ การร่วมพิธีการสงฆ์แบบญี่ปุ่น การเยี่ยมชมบริษัทญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ การชมการเรียนการสอนที่โรงเรียนคนญี่ปุ่นในประเทศไทยและที่โรงเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จการอบรมไปแล้ว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สัมผัสประสบการณ์ใหม่ๆ และยังเป็นแรงกระตุ้นให้สนใจการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย

ในปีการศึกษานี้มีใครเข้าร่วมการอบรมบ้าง

ผู้เข้ารับการอบรมในปีการศึกษานี้มาจากภาคเหนือ 6 คน ภาคกลาง 1 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 คน ภาคตะวันออก 1 คน และภาคใต้ 2 คน รวมทั้งหมด 11 คน

ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมในปีการศึกษานี้

- รู้สึกสนุกมาก เพิ่งเรียนภาษาญี่ปุ่นเมื่อปลายเดือนพฤษภาคม ผ่านไปเพียงไม่กี่เดือนได้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) จากการที่ได้เข้าร่วมการอบรมครั้งนี้ ทำให้สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารพูดคุยกับชาวญี่ปุ่นได้
- เนื่องจากมีโอกาสดำเนินกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมร่วมกับชาวญี่ปุ่นหลายๆ ครั้ง ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ทั้งๆ ที่เรียนอยู่ในประเทศไทยแต่สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายราวว่ากับได้ไปเรียนอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น
- ถึงแม้จะเป็นการอบรมระยะสั้น นอกจากจะได้รับความรู้ภาษาญี่ปุ่นแล้ว ยังสามารถเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นอีกด้วย นับว่าเป็นประสบการณ์ที่มีค่าอย่างยิ่ง
- ก่อนเข้าอบรมไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อนเลย แต่เมื่อมาอบรมแล้วเกิดความรู้สึกหลากหลาย ทั้งน่าสนใจ ทั้งสนุก และทั้งเหนื่อย
- แม้จะเป็นการเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย แต่ก็ได้มีโอกาสฝึกสนทนาพูดคุยภาษาญี่ปุ่นกับเจ้าของภาษาตัวจริง ได้สัมผัสวัฒนธรรมญี่ปุ่นโดยร่วมทำกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ด้วยกัน สิ่งนี้ไม่สามารถหาได้จากการอบรมที่อื่นแน่นอน
- การอบรม 10 เดือนนั้นนับว่าเป็นประสบการณ์ที่ถึงแม้จะมีเงินก็ซื้อไม่ได้ เป็นประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมจริงๆ ได้พบเพื่อนที่ดี บรรยายภาคการเรียนก็เหมือนกับว่าได้เรียนอยู่ที่ญี่ปุ่นจริงๆ
- บรรยากาศในห้องเรียนก็ดี เวลาที่ทำอะไรไม่ได้เพื่อนก็จะคอยช่วยให้ตัวเองมีความมั่นใจในการเรียนขึ้น

どんな課外活動があるの？

2泊3日の「合宿」、研修生が日本人宅に訪問し、日本料理とタイ料理を一緒に作る「ホームビジット」、「バンコクの観光地案内」、「茶道体験」、「日系企業見学」、また、日本語教育実施校やバンコクの日本人学校、新規修了生の授業を見学する機会もあります。これらの活動を通して、研修生が新たな発見や刺激が得られる機会を提供しています。

今期はどんな人が参加していたの？

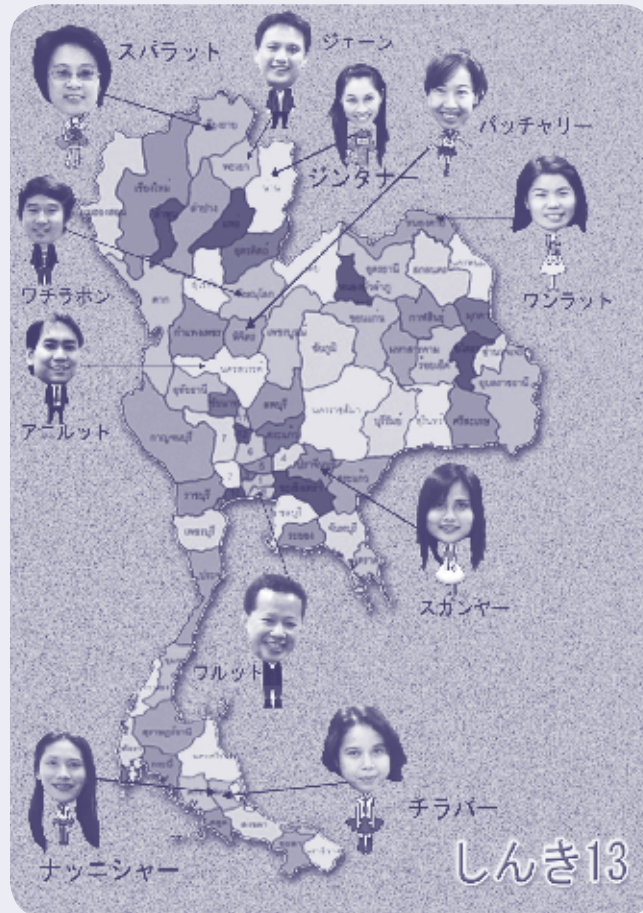
今期の研修生は北部6名、東北部1名、中部1名 東部1名 南部2名、の合計11名です。

今期の研修生からは以下のような声がありました。

- この研修に参加して、本当に楽しかった。5月末から日本語を勉強し始めて、たったの数か月で日本語の四技能（話す、聞く、書く、読む）を習得することができた。このコースのお陰で今では日本人と日本語でコミュニケーションが取れるまでに成長した。
- 日本人と一緒に文化体験をする機会が多かったので、日本文化についての理解をより深めることができた。
- タイにいながらにして、まるで日本で勉強しているように多くのことが学べた。
- 短いコース期間中に日本語はもちろんのこと、日本文化についても知識が増え、とても貴重な経験することができた
- 研修前は日本語をぜんぜん勉強したことがなかったが、研修中はおもしろいこと、楽しいこと、疲れることなど盛り沢山の内容でいろいろな気分が味わえた。
- タイで勉強したにも関わらず、「本物の日本人」と日本語の会話練習したり、文化体験と一緒にしたり、たくさん触れ合う機会があった。これは、この研修以外では絶対経験できないことだと思う。
- この10ヶ月間に、お金をいくら出しても買えない、かけがえないすばらしい経験ができた。良い友達もできたし、まるで日本に住んで日本語を勉強しているような雰囲気が味わえた。
- 教室の雰囲気が良く、自分ができないことがあった時は、クラスメートがいつもヒントをくれたり、助け船を出してくれた。この手助けがあったら、自分も自信をつけることができた。

จะเห็นได้ว่าการอบรมเวลา 10 เดือนนี้ นับว่าเป็นการอบรมภาษาญี่ปุ่นแบบเร่งรัดในเวลาไม่มากนัก จึงเป็นเรื่องที่เหน็ดเหนื่อยทั้งสภาพจิตใจและร่างกาย แต่ผู้เรียนก็ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ นอกเหนือจากการเรียนภาษาญี่ปุ่น และทุกเทอมจะมีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้สอนจะแนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนอีกด้วย นับว่าเป็นส่วนที่ช่วยเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

このように、10ヶ月間の研修は短期間に集中して日本語を学習するので、時には精神的にも体力的にも大変なこともあると思います。しかし、日本語学習以外に多くのことを学ぶことができる研修です。また、毎学期の担当講師による個別面談では、個々にあった学習方法のアドバイスします。バックアップ体制も十分できています。

คอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 38 第38回日本語教育集中研修会

ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดคอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างวันที่ 12-23 ตุลาคมที่ผ่านมา การอบรมนี้จัดต่อเนื่องกันมาทุกปีโดยแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกและช่วงหลัง หัวข้อในการอบรมครั้งนี้มี 4 หัวข้อคือ “วิธีการใช้สื่อต่างๆ เพื่อสร้างสีสันในชั่วโมงการเรียนการสอน” “แนวการสอนที่ทำให้นักเรียนสามารถสนทนาได้มากขึ้น” “ตรวจสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ 3” “ภาษาญี่ปุ่นระดับกลางสำหรับครู” ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์นี้ฝ่ายภาษาญี่ปุ่นอำนวยความสะดวกให้ผู้เข้าอบรมจำนวนมากที่มาจากทั่วประเทศ ตลอดระยะเวลาอบรมจะได้เห็นภาพทุกคนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งกันและกัน วัตถุประสงค์หลักอันหนึ่งของการอบรมภาษาญี่ปุ่นครั้งนี้ได้มุ่งไปที่การเรียนรู้ที่จะศึกษาต่อยอดภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง โดยได้จัดเวลาให้เรียนรู้วิธีการเรียนเองแยกตามทักษะต่างๆ วิทยาการรับเชิญเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยซึ่งเปี่ยมด้วยประสบการณ์ในด้านต่างๆ มีเสียงตอบรับจากผู้เข้าอบรมเป็นอย่างดี จึงได้เชิญวิทยากรดังกล่าวให้มาบรรยายเช่นเดียวกันนี้ในการอบรมส่วนภูมิภาคที่จะจัดขึ้นในปีนี้ด้วย

昨年の 10 月 12 日から 23 日まで、前半後半の 2 期に分けて、恒例の日本語教師向け集中研修会が、国際交流基金バンコク日本文化センターで開催されました。今回の研修テーマは「授業を生き生きさせるリソースの活用法」、「学習者がもっと話せるようになるために」、「日本語能力試験 3 級合格を目指す」、「日本語教師のための中級日本語集中コース」の 4 コースです。2 週間の期間中、センターの中はたくさんの受講生でにぎやかでしたが、教室での講義に加え、タイ全国から集まった受講生同士が盛んに情報交換する姿も見られました。今回は日本語コースのひとつに、自律的な継続学習に焦点を当てて、スキル別に自分で考えながら学習する方法を学ぶ時間を設けました。それぞれの分野で経験豊富な大学の先生方に講義をお願いしたところ、大変好評で、今年実施される地方研修でも同様の講義をお願いすることになりました。

สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 2-3 ประจำปี 2552

2009年度第2回・第3回日本語教育セミナー報告

เมื่อวันเสาร์ที่ 12 กันยายน 2552 เจแปนฟาว์นเดชัน กรุงเทพฯ ได้จัดสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “แหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนการออกเสียง” การสัมมนาครั้งนี้จัดขึ้นระหว่างเวลา 9.30-12.00 น. โดยมีผู้ร่วมสัมมนาทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวญี่ปุ่นจำนวน 91 คน วิทยากรในการบรรยายคืออาจารย์ มัทสึบารา จุน ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาว์นเดชันซึ่งได้ประจำอยู่ที่นั่นจนถึงเดือนกันยายน 2552 วิทยากรได้นำเสนอตัวอย่างและวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อการสอนออกเสียง เช่น วิธีการสอนโดยใช้ตัวผู้เรียนเองเป็นสื่อการสอน หรือวิธีการสอนที่นำไปเชื่อมโยงกับการออกเสียงในภาษาไทย เป็นต้น

9月12日(土)に2009年度第2回日本語教育セミナー「発音を教えるときに役に立つリソース」を実施しました。セミナーは午前9時半から午後12時まで行われ、タイ人教師、日本人教師合わせて91名の参加がありました。講師は9月まで国際交流基金派遣日本語教育専門家としてバンコクセンターに派遣されていた松原潤先生です。学習者自身をリソースとした教え方やタイ語の発音と関連させた教え方など、発音を教えるときに利用できるリソースとその使い方の実例が紹介されました。

年が明けた1月23日(土)には、タマサート大学専任講師のスニラット・ニャンジャลอนสูก先生による第3回日本語教育セミナー「第二言語習得理論に基づいた会話教授法」が行われました。このセミナーではまず、第二言語習得理論を分かりやすく学ぶことから始まり、それが実際の会話の授業ではどのように使われているか、どのように生かすことができるかなど、理論と実践をつなぐ具体的な方法が紹介されました。

どちらのセミナーも、日本語を教える現場に役立つと、参加した先生方から好評を頂きました。バンコク日本文化センターの図書館では、このセミナーの様子を録画したDVDが視聴できますので、参加できなかった方は是非ご覧ください。また、当日配布した資料の一部がバンコク日本文化センターのウェブサイトからダウンロードできますので、興味のある方はご覧ください。http://www.jfbkk.or.th/2009/japan_seminar.php3

และวันเสาร์ที่ 23 มกราคม ต้นปี 2553 ได้มีการจัดสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 3 ขึ้นโดยมี ผศ. ดร. สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข อาจารย์ประจำจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นวิทยากร ในหัวข้อ “วิธีสอนการสนทนาโดยยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาในฐานะเป็นภาษาที่ 2” ในการสัมมนาครั้งนี้ได้เริ่มต้นการบรรยายทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาในฐานะภาษาที่ 2 ให้เข้าใจได้ง่ายก่อน หลังจากนั้นจึงแนะนำวิธีเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงว่าสามารถนำไปใช้ในชั่วโมงการสนทนาอย่างไร และจะสามารถปรับใช้แบบใดได้บ้าง

งานสัมมนาทั้ง 2 ครั้งได้รับการตอบรับจากอาจารย์ผู้เข้าอบรมทุกท่านเป็นอย่างดีว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นได้จริง สำหรับท่านที่ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนา สามารถรับชมได้ในรูปแบบของวีดีโอที่ห้องสมุดเจแปนฟาว์นเดชัน กรุงเทพฯ และสามารถดาวน์โหลดเอกสารการสัมมนาบางส่วนได้จากทางเว็บไซต์ของเจแปนฟาว์นเดชัน กรุงเทพฯ ที่ http://www.jfbkk.or.th/2009/japan_seminar.php3

อ่านภาษาญี่ปุ่นอย่างไรให้รู้เรื่อง 効果的な読解の方法

รศ.ดร. บุษบา บรรจงมณี
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป็นที่ทราบดีว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเพิ่มพูนความรู้ในแขนงวิชาต่างๆ ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็เช่นกัน ทักษะการอ่านจำเป็นต่อการพัฒนาความรู้และความสามารถเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศนั้นๆ เนื่องจากการอ่านจะช่วยให้การเรียนรู้รูปประโยค คำศัพท์ สำนวน

การอ่านเป็นทักษะที่เราสามารถฝึกฝนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ขอเพียงแค่มองข้อความที่จะอ่านเท่านั้น แต่ในการอ่านนั้นมักเกิดอุปสรรคหลายอย่างทำให้ผู้อ่านย่อท้อและล้มเลิกการอ่าน ในบทความนี้จะกล่าวถึงปัญหาและการแก้ไขปัญหในการอ่านและเสนอตัวอย่างแบบฝึกอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านได้ฝึกอ่านเรื่องได้รวดเร็วและเข้าใจ

ปัญหาในการอ่าน

ในที่นี้จะขอสรุปปัญหาในการอ่านเท่าที่ได้พบเห็นมาดังต่อไปนี้

-ปัญหาเรื่องศัพท์และคันจิ เมื่อพบคำศัพท์ที่ไม่รู้จักจะติดอยู่ที่จุดนั้น พยายามทำความเข้าใจให้ได้แต่ถ้าไม่เข้าใจ ทำให้อ่านต่อไม่ได้

-ปัญหาเรื่องโครงสร้าง เมื่อพบประโยคยาวและซับซ้อน ผู้เรียนชั้นต้นมักอ่านและแปลเป็นภาษาไทยเรียงไปทีละคำตามลำดับ ไม่รู้ว่าคำใดเป็นคำที่ถูกขยาย คำใดเป็นคำขยาย คำใดเป็นประธาน คำใดเป็นภาคแสดง จึงจับใจความไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องไวยากรณ์ แม้ไวยากรณ์ขั้นต้นซึ่งดูจะไม่เป็นปัญหา แต่บางครั้งถ้าขาดการสังเกตในรายละเอียดก็อาจตีความผิดได้ เช่น การใช้คำช่วยประโยคให้กระทำ ถูกกระทำ การตีความคำกริยาในรูปใดเป็นต้น

วิธีแก้ปัญหา

คำศัพท์และคันจิ

เราจะพบคำที่ไม่รู้ความหมายชัดเจนปะปนอยู่ในบทความเสมอ ถ้าคำเหล่านั้นไม่ใช่คำสำคัญของเนื้อหา ก็ไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำศัพท์หรือคันจิทุกคำก็ได้ หรืออาจใช้การคาดเดาความหมายตามวิธีการดังนี้

* คาดเดาความหมายของอักษรคันจิจากส่วนประกอบของตัวอักษรโดยอาศัยความหมายจากส่วนประกอบ เช่นคำว่า 薬 ประกอบด้วย 艹 ที่แสดงความหมายเกี่ยวกับต้นไม้ใบหญ้า และ 楽 ที่แปลว่า “สนุกสบาย” เมื่อมารวมกันจึงมีความหมายว่า “พืชที่ทำให้ร่างกายสบายหายเจ็บป่วย” ซึ่งก็คือ “ยา” คำว่า 林 ประกอบด้วยอักษร 木 ซึ่งแปลว่า “ต้นไม้” 2 ตัวอักษร จึงมีความหมายว่า “ที่มีต้นไม้อยู่มาก” ซึ่งก็คือ “ป่า” คำว่า 話 ประกอบด้วย 讠 ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับการพูด และ 舌 ซึ่งแปลว่า “ลิ้น” จึงมีความหมายว่า “การเล่า เรื่องที่เล่า” 炎 ประกอบด้วย 火 ซึ่งมีความหมายว่า “ไฟ” 2 ตัวอักษร จึงมีความหมายว่า “เปลวไฟ ร้อน อักเสบ”

* คาดเดาความหมายของคำประสมที่เกิดจากอักษรคันจิ 2 ตัว เช่น 音楽 เป็นคำประสมระหว่าง 音 (เสียง) กับ 楽 (สนุก สบาย) เมื่อมาประสมกันจึงมีความหมายว่า “เสียงที่ทำให้จิตใจสบาย” ซึ่งก็คือ “ดนตรี” คำว่า 返品 เป็นคำประสมระหว่าง 返 (คืน) กับ 品 (สิ่งของ สินค้า) เมื่อมาประสมกันจึงมีความหมายว่า “คืนสินค้า”

* คาดเดาความหมายคำประสมที่รู้ความหมายเพียงคำเดียวก็ได้ เช่น 財布 ซึ่งแปลว่า “กระเป๋าสตางค์” นั้น คำว่า 布 แปลว่า “ผ้า” ดังนั้น 財布 จึงน่าจะมีความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติเงินทอง เมื่อพบคำประสมว่า 財力 จึงคาดเดาได้ว่า น่าจะมีความหมายว่า “กำลังทรัพย์” คำว่า 退院 ซึ่งแปลว่า “ออกจากโรงพยาบาล” เราทราบความหมายของ 院 ว่าหมายถึง 病院 ซึ่งแปลว่า “โรงพยาบาล” เพราะฉะนั้น คำว่า 退 จึงควรแปลว่า “ออกจาก...” ดังนั้นคำประสม 退会, 退場 จึงน่าจะแปลว่า “ออกจากกลุ่ม สมาคม” และ “ออกจากสนาม” ตามลำดับ

อนึ่งในการคาดเดาความหมายของอักษรคันจิและคำประสมได้ถูกต้องนั้น ควรมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของอักษรคันจิ (部首)

โครงสร้างประโยคภาษาญี่ปุ่น

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าปัญหาหลักของการอ่านคือ การแปลคำศัพท์เรียงไปทีละคำโดยไม่คำนึงถึงโครงสร้างประโยคของภาษาญี่ปุ่น ซึ่งมีหลักสำคัญดังนี้คือ ประโยคพื้นฐาน ประกอบด้วย ภาคประธาน ภาคแสดง หรือภาคแสดงส่วนเดียว และถ้ามีการขยายความ คำที่ขยายจะอยู่หน้าคำที่ถูกขยาย เช่น

1. 好きな^{もの}を選んでください。(ขยายคำนาม)
2. 毎日 九時に 大学に ^{着きます}。(ขยายคำกริยา)
3. とても ^{おいしい} 果物です。(ขยายคำคุณศัพท์)
4. 彼は数学がとても ^{よく} できます。(ขยายคำวิเศษณ์)

ในกรณีที่เป็นนามวลีก็เช่นกัน คำนามที่อยู่ข้างหน้าจะขยายคำนามที่อยู่ข้างหลัง เช่น

5. 大学病院は医療技術が優れている。
6. 明日の日曜日に来てください。

大学病院 ในประโยค 5 ข้างต้นนี้ ประกอบด้วย 大学 และ 病院 คำนามหลักคือ 病院 ซึ่งมีคำ 大学 เป็นคำขยาย ดังนั้น หัวเรื่องที่เป็นเจ้าของสภาพ 医療技術が優れている คือ 病院 ไม่ใช่ 大学 ส่วน 明日の日曜日 ในประโยค 6 ก็เช่นกัน คำนามหลักคือ 日曜日 และมี 明日 เป็นส่วนขยาย ซึ่งแปลว่า ให้มาในวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันพรุ่งนี้

ในประโยคหนึ่งอาจมีภาคแสดงที่มีความสำคัญเท่าเทียมกันมากกว่าหนึ่งคำก็ได้ เช่นในประโยคความรวมที่เชื่อมด้วย が、て ที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นต้น เช่น

7. 買い物に行ったが、買いたいものがなかった。
8. 朝六時に起きてご飯を食べて大学へ行きます。

行った、なかった ในประโยค 7 และ 起きて、食べて、行きます ในประโยค 8 ข้างต้น เป็นภาคแสดงของประโยคนั้นๆ ซึ่งมี 買い物 に เป็นคำขยาย 行った และ 朝六時に、ご飯を、大学へ เป็นคำขยาย 起きて、食べて、行きます ตามลำดับ

ถ้าประโยคมีโครงสร้างประโยคซับซ้อน ผู้อ่านต้องรู้ว่า คำใดเป็นคำขยาย คำใดเป็นคำถูกขยาย นอกจากนั้นยังต้องรู้ว่าคำใดเป็นประธาน คำใดเป็นส่วนภาคแสดงหลัก (ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคำนาม คำกริยาหรือคำคุณศัพท์ และอยู่ท้ายประโยคเสมอ) ส่วนที่เหลือเป็นส่วนขยายภาคประธานและภาคแสดงทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้อ่านควรหาคำกริยา คำนาม หรือคำคุณศัพท์ที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหลักก่อน แล้วหาคำประธาน (ซึ่งสังเกตได้จากคำช่วย が หรือ は) และส่วนขยายอื่นๆ ต่อไป เช่น

9. 私は 友人から もらった イタリアの 時計を まだ 持っています。
-

ภาคแสดงคือ 持っています ประธานคือ 私 โดยมี 友人から もらった イタリアの 時計を และ まだ เป็นส่วนขยายภาคแสดง อีกทั้ง 友人から もらった และ イタリアの เป็นส่วนขยาย 時計 และ 友人から ยังเป็นส่วนขยาย もらった อีกด้วย

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการนำเสนอปัญหาในการอ่านและวิธีแก้ปัญหา แต่หากต้องการเพิ่มพูนทักษะการอ่านมีเพียงวิธีเดียวคือ ต้องฝึกอ่านให้มาก ในบทความนี้จะนำเสนอบทอ่านพร้อมทั้งคำถามเพื่อฝึกการอ่าน ดังนี้

แบบฝึกอ่าน อ่านและตอบคำถามต่อไปนี้

登山家と犬

南米最高峰アコンカグア山に①挑んでいたドイツの登山隊に途中から②ついてきた雑種の野良犬が、そのまま山頂を③征服、話題となっている。その犬は一行が山の中腹に④さしかかった一月中旬、どこからともなく現われ、頂上まで登山隊に同行した。途中、高山病で動けなくなったアルゼンチンの登山者二人を⑤発見、ほえて知らせ、人命救助にも⑥活躍した。一行は犬をドイツに連れて帰ろうと考えたが、頂上征服後⑦姿を消したという。ドイツの新聞クラリン紙は、アコンカグア山頂に立つ茶色の雑種犬の写真とともに、この話を大きく⑧伝えた。

(ตัดตอนจาก 読売新聞 1996 年 1 月 18 日) 『中・上級者のための速読の日本語』 p40)

คำศัพท์

最高峰	ยอดเขาสูงสุด	挑む	ท้าทาย
登山隊	ทีมไต่เขา	野良犬	สุนัขจรจัด
征服	การพิชิต	一行	คณะ
山の中腹	กลางเขา	人命救助	การช่วยชีวิต
活躍	มีผลงานโดดเด่น		

คำถาม

- 1 บอกความหมายของ 南米／雑種／姿を消した
- 2 หาประธานของ ①挑んでいた／②ついてきた／③ 征服／④さしかかった／⑤活躍した／⑥姿を消した／⑦伝えた
- 3 หาคำขยาย ア) 雑種の野良犬／イ) アルゼンチンの登山者二人／ウ) 発見
- 4 คำต่อไปนี้ขยายคำใด 山の中腹に／一月中旬／頂上まで

คำตอบ

- 1 อเมริกาใต้／พันธุ์ผสม พันธุ์ทาง／หายตัวไป
- 2 ①ドイツの登山隊／②雑種の野良犬／③雑種の野良犬／④一行／⑤ 2 雑種の野良犬／⑥雑種の野良犬／⑦ドイツの新聞クラリン紙
- 3 ア) 南米最高峰アコンカグア山に挑んでいたドイツの登山隊に途中からついてきた／イ) 高山病で動けなくなった／ウ) 途中、高山病で動けなくなったアルゼンチンの登山者二人を
- 4 さしかかった／現われ／同行した

ท้ายนี้จะขอเสนอแหล่งข้อมูลในการค้นหาคำอ่านเพื่อฝึกอ่านด้วยตนเองได้จากเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

- เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ เช่น <http://www.asahi.com/> <http://www.yomiuri.co.jp/> <http://mainichi.jp/>
- <http://language.tiu.ac.jp/>
- <http://www.aozora.gr.jp/>

บรรณานุกรม

天野みどり他 1993 『ワークブックにほん文法』 おうふう

館岡洋子 (2001) 「読解過程における自問自答と問題解決方略『日本語教育 111 号』 pp66-75

三浦昭監・岡まゆみ著 (1998) 『中・上級者のための速読の日本語』 The Japan Times

เก้าอี้ใหม่มา

JFBKKスタッフ紹介

เก้าอี้

Ai NISHINO

ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ทุกท่านได้ให้ความสนับสนุนดิฉันระหว่างที่ทำงานที่นี่ เวลา 2 ปีที่ดิฉันได้ดูแล “พัฒนาผู้สอนภาษาญี่ปุ่นในอนาคต” นั้นเป็นเวลาที่มีความสุขและเป็นสิ่งที่อยากทุ่มเทให้เหนือสิ่งอื่นใดค่ะ กลับไปที่ญี่ปุ่นแล้ว ดิฉันก็ไปประจำที่ศูนย์ภาษาคันไซ เจแปนฟาวน์เดชั่น มาเที่ยวจะนะ !

Yoko UCHIDA

ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น
(โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ)

คุณครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ผู้สอนชาวไทยในภาคเหนือทุกท่าน รวมทั้งอาจารย์ที่เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ค่ะ ขอบคุณมากค่ะตลอดเวลา 3 ปี รู้สึกว่าทำงานอย่างมีความสุขมาก เพราะรอบตัวเต็มไปด้วยครูอาจารย์ที่เปรียบพร้อม การที่ได้มาทำงานนี้ จึงได้พบกับทุกท่าน ขอขอบคุณจากใจจริงค่ะ

Yuka TAHARA

ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น
(โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ตอนที่ภาคอีสานมีคุณครูสอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 74 คน และชาวญี่ปุ่น 24 คน ดิฉันอยากจะทำคุณครูทุกคนนะคะ แต่เวลาทำงานครั้งนี้หมดแล้วค่ะ แล้วพบกันใหม่นะคะ จนกว่าจะถึงเวลานั้น ขอให้ทุกคนโชคดีนะคะ!

Ai MURASAKI

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนตากฟ้าวิชาประสิทธิ์ นครสวรรค์

ถึงแม้ว่าการมาอยู่ที่ประเทศไทยเป็นการอยู่ต่างประเทศระยะยาวเป็นครั้งแรก แต่ดิฉันก็ได้รับความสนับสนุนจากหลายท่านจนสามารถปฏิบัติหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รู้สึกขอบคุณเป็นอย่างยิ่งต่อคุณครูและนักเรียนโรงเรียนตากฟ้าวิชาประสิทธิ์รวมทั้งผู้คนที่ท้องถิ่น ขอบคุณมากค่ะ

Mami IMOTO

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ขอบคุณบรรดาอาจารย์และนักเรียนที่จำได้และเรียก “คุณครู !” ตอนที่เจอกัน ดิฉันดีใจมากค่ะ และต้องขอโทษด้วยที่ทั้งๆ ที่เดินสวนกันแต่พูดทักทายไม่ได้ อยากพูดคุยให้ได้มากกว่านี้ค่ะ

Kana TAIRA

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนตำรวจราชวัลลภสงเคราะห์

ดิฉันทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นแล้ว ทำให้ได้สิ่งที่มีค่ามากมายนับไม่ถ้วน ถ้าไม่มาเชียงราย ก็จะไม่ได้พบเจอผู้คนและเรื่องราวดีๆ หลายสิ่งหลายอย่าง และดิฉันรอที่จะได้พบกับทุกคนอีก ขอขอบคุณจริงๆ ค่ะ

Nagisa SATO

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม

นักเรียนที่สดใสและน่ารัก คุณครูที่มีน้ำใจและสนุกสนาน ผู้คนในท้องถิ่นที่ใจดีระยะเวลา 10 เดือน ดิฉันได้รับการสนับสนุนจากผู้คนมากมาย และช่วงเวลาที่ได้ใช้ชีวิตร่วมกับนักเรียนในแต่ละวันจะไม่ลืมลงอย่างแน่นอน ที่ได้ ทุกท่านคะ ขอขอบคุณจริงๆ ค่ะ

Kanae KUNIKATA

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนอัครดัดดีตรุณี

เพราะได้รับความช่วยเหลือจากคุณครู CP ที่เอื้ออาทรและเป็นทีพึ่งมาโดยตลอดจากบรรดานักเรียนที่น่ารักและจากคุณครูในโรงเรียนที่สดใส ทำให้ดิฉันสามารถใช้ชีวิตในโรงเรียนด้วยใบหน้าที่ยิ้มอยู่เสมอ ดิฉันรู้สึกขอบคุณอย่างยิ่ง ประสพการณ์นับเป็นสิ่งที่จะนำพาให้พบกับความสุขอย่างสูงในชีวิตค่ะ

Yosuke OHASHI

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

ผมชื่อ Yosuke OHASHI สอนที่โรงเรียนปิยะมหาราชาลัยครับ ในระยะเวลา 10 เดือนผมได้ใช้ภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นเชื่อมความสัมพันธ์กับนักเรียน จึงทำให้ทุกวันที่ดีๆ ผ่านไปอย่างรื่นรมย์ ผมมีความสุขมากที่ได้สอนที่โรงเรียนนี้ครับ

離任のご挨拶

国際交流基金 日本語教育専門家
コンケン大学教育学部
西野 藍

在任中、私を支えてくださった全ての方に心より御礼申し上げます。「未来の日本語教師を育てる」こと。何よりもやりがいのある幸せな2年間でした。帰国後はJF 関西国際センターにいます。遊びにきてくださいね！

国際交流基金 日本語教育専門家
(タイ北部中等教育機関担当)
内田 陽子

ユバラー校の先生方、北部タイの先生方、そしてJFBKKセンターの先生方、3年間大変お世話になりました。素敵な先生に恵まれ、仕事は大変楽しかったです。この仕事と先生方に会えたことを、心から感謝しています。

国際交流基金 日本語教育専門家
(タイ東北部中等教育機関担当)
太原 由か

今、イサーンではタイ人の先生74人、日本人の先生24人が日本語を教えています。全員と会ってお話したかったのですが、今回は時間切れです。また今度会いましょうね。それまで、みなさん、お元気で！

第2期 JENESYS 若手日本語教師
ナコンサワン・タクファ・ウィチャプラシット校
村崎 愛

初めてのタイ、海外長期滞在でしたが、多くの方々に支えられ、任期を全うすることができました。タクファ・ウィチャプラシット校の先生や学生、町の方々への感謝の気持ちで一杯です。本当にありがとうございました。

第2期 JENESYS 若手日本語教師
スアンプラ・ウィタヤライ・ノンタブリー校
井元 麻実

会った学生や先生方へ「先生～！」と呼んで覚えていてくれてありがとうございました。嬉しかったです。すれ違ったのに挨拶できなかった人がいたらごめんなさい…もっと話したかったです。ありがとうございました！

第2期 JENESYS 若手日本語教師
ダムロンラート・ソングロー校
平 果奈

派遣を終えて、数え切れないくらい大切なものが出来ました。チェンライに来なければ会うことの出来なかった人や出来事ばかりです。また、皆さんに会えることを楽しみにしています。本当にありがとうございました。

第2期 JENESYS 若手日本語教師
ウィアンパバオ・ウィタヤコム校
佐藤 なぎさ

元気でかわいい学生、親切で愉快な先生、やさしい町の人。10ヶ月間、私は多くの人に支えられてきました。そして、学生と過ごした日々はかけがえのないものとなっています。皆様、本当にありがとうございました。

第2期 JENESYS 若手日本語教師
ウタラディット・ダルニー校
國方 香苗

親切で頼りになるCPの先生方や可愛い学生たち、明るい学校の先生方のおかげで、いつも笑顔の耐えない学校生活を送ることができました。感謝の気持ちでいっぱいです。この経験は人生の大きな糧になると思います。

第2期 JENESYS 若手日本語教師
ビヤマハラチャライ校
大橋 陽介

ビヤマハラチャライ校に赴任した大橋陽介です。10カ月の間に学生たちと日本語とタイ語で心を通じ合わせることができて、素敵な毎日を楽しく過ごせました。この学校で授業ができて幸せでした。

Ayumi KAMBAYASHI

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนธาตุพนม

ระยะเวลา 10 เดือนที่เข้าถึงวัฒนธรรมไทย แม้บางครั้งจะมีเรื่องไม่สบายใจ แต่ทุกวันก็ได้พบสิ่งใหม่ๆ เป็นทุกวันที่เต็มไปด้วยเรื่องแปลกใจ เรื่องที่ทำให้หัวเราะสนุกสนาน นั่นก็เพราะความเอื้ออาทรเอาใจใส่ของผู้ที่อยู่รอบข้าง ขอบขอบคุณทุกท่านจริงๆ ค่ะ !

Sachiko MISHIMA

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนวิเชียรมาตุ

ดิฉันมีความสุขที่ได้ใช้ชีวิตผ่านมามากับนักเรียนที่สดใสร่าเริงจำนวน 102 คน ดิฉันขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่คุณครูระวีวรรณและคุณครูที่โรงเรียนทุกท่านที่ได้ให้การดูแลอย่างอบอุ่น คนไทยทุกคนดีกับดิฉันมาก ขอบขอบคุณค่ะ

Yuka SAKAI

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

ขอบคุณทุกท่านตลอดระยะเวลา 10 เดือนค่ะ ถึงแม้ว่าดิฉันเป็นครูที่พูดภาษาไทยไม่ได้เลย แต่ก็เป็นที่รักของทุกคน จึงทำให้รู้สึกดีใจมาก ดิฉันเผาคอยเวลาที่จะไปโรงเรียนเพื่อพบกับนักเรียนทุกคนทุกวัน ต่อจากนี้ไปก็ขอให้เรียนภาษาญี่ปุ่นอย่างสนุกสนานนะคะ !

Megumi FUKUI

โครงการจัดส่งอาสาสมัครชาวญี่ปุ่น (YJT) รุ่น 2
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษานานาชาติ

พอรู้ตัวอีกที เวลาที่ต้องพ้นจากหน้าที่ก็มาถึงอย่างรวดเร็ว ขอบขอบคุณนักเรียนที่ร่าเริงสดใสและน่ารักมากๆ รวมทั้งคุณครูชาวไทยที่ให้ความสนทนเหมือนเพื่อนสาวเป็นอย่างยิ่ง ดิฉันจะนำประสบการณ์ที่มีค่านี้ไปใช้ต่อไปในอนาคต

第2期 JENESYS 若手日本語教師

ターバノム中等学校

上林亜有実

タイの文化にどっぷりつかった10ヶ月。時には悩む事もありましたが、毎日何か発見があり、驚き笑う楽しい日々でした。楽しく過ごせたのは周りの方々のおかげだと思います。みなさん、本当にありがとうございました！

第2期 JENESYS 若手日本語教師

ウィチエンマトゥ校

三島幸子

102人の元気な学生と過ごせてとても幸せでした。温かく支えて下さったラウィワン先生や学校の先生方にも感謝の気持ちでいっぱいです。タイの皆さんにたくさんの優しさをもらいました。ありがとうございました。

第2期 JENESYS 若手日本語教師

カラヤニーシータマラート校

酒井優佳

10ヶ月間ありがとうございました。タイ語が全く話せない私を先生として募ってくれてとても嬉しかったです。

毎日学生のみんなに会いたくて学校に行くのが楽しみでした。これからも日本語を楽しく勉強してください！

第2期 JENESYS 若手日本語教師

トリアムウドン・スクサー南部校

福井 恵

気がつけば、あっという間に離任の時となっていました。とても明るくて可愛い学生、お姉さんのように仲良くしてくださったCPの先生、本当にありがとうございました。この貴重な経験を、次に生かしていきたいと思います。

ใหม่มา

อุษณีย์ กุลมาศ

เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ JENESYS

เจนแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

สวัสดีค่ะ ดิฉัน อุษณีย์ กุลมาศ มาทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ JENESYS ที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจนแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2552 ดิฉันจะพยายามทำหน้าที่อย่างเต็มที่และขอความร่วมมือจากทุกท่านด้วยนะคะ

新任のご挨拶

バンコク日本文化センター

JENESYS プログラムの調整員

ウッサニー・グンラマート

はじめまして、ウッサニー・グンラマートです。2009年9月からバンコク日本文化センターで JENESYS 若手日本語教師派遣プログラムの調整員を担当しています。自分なりに精一杯頑張ろうと思います。皆様のご協力をお願いします。

ลานสัมพันธะอะกิโกะ あきこの広場

ในแต่ละบทของตำราอะกิโกะโตะโอะโมะตะจะมีแบบฝึกอ่าน ลานสัมพันธะอะกิโกะครั้งนี้จะขอแนะนำกิจกรรมที่ใช้กับแบบฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพที่อาจารย์ณภรณ์ เข้มขัน จากโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมสร้างสรรค์ขึ้นโดยได้ไอเดียจากเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้กับแบบฝึกอ่านบทที่ 10 เรื่อง “ครอบครัว” ค่ะ

มุมอาจารย์ 先生コーナー

การสอนการอ่าน

จากประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้ตำราเรียนอะกิโกะโตะโอะโมะตะจิ ที่ผ่านมา ปีนี้เป็นปีที่ 7 แล้วค่ะ ในมุมมองของดิฉัน ดิฉันคิดว่า วิธีการสอนไวยากรณ์ คำศัพท์ การฟัง การสนทนาต่างๆ นั้นไม่ยากเท่ากับการสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นให้สนุก น่าสนใจนะคะ ตลอดเวลาที่สอนมาดิฉันรู้สึกเบื่อวิธีการสอนของตัวเองมาก คือการให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง อ่านจับใจความในทุกๆ บทเรียน จนทำให้ดิฉันอยากจะทำหาวิธีการสอนแบบใหม่ที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านที่สามารถบูรณาการไปถึงทักษะอื่นๆ ได้ด้วย ดิฉันจึงได้นำเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษที่เคยเข้าร่วมอบรมจากสถาบันเอมส์ (AIMS) ณ ประเทศออสเตรเลีย มาประยุกต์ใช้กับการสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นค่ะ ซึ่งมีวิธีที่หลากหลายมากเลยนะคะ จะยกตัวอย่างสักหนึ่งกิจกรรมนะคะ เช่น การสอนอ่านโดยใช้เกมกระดาน หรือ เกมตะโกน มาช่วยให้กิจกรรมการสอนการอ่านนั้นสนุกสนาน น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเกมที่ยกมาทั้งสองเกมนี้นั้นค่อนข้างใกล้เคียงกันเพียงแค่เปลี่ยนจากการกระโดด เป็นการตะโกนซึ่งการตะโกนสมาชิกในกลุ่มไม่ต้องยืนเข้าแถวให้ช่วยกันตะโกนบอกเพื่อนที่นั่งเขียนได้เลย เกมนี้นักเรียนจะชอบมากแต่ตั้งการบอกวงข้างห้องพอสมควร ครั้งนี้ดิฉันขออธิบายวิธีการสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นที่ดิฉันใช้บ่อยก่อนนะคะ คือ การสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกมกระดานค่ะ มีวิธีการเล่นที่ประยุกต์ออกมาเป็นสองรูปแบบดังนี้ค่ะ

รูปแบบที่ 1 ใช้บทอ่านบทเดียวกัน ในกรณีนี้ที่บทอ่านนั้นไม่ยาวมากนัก

รูปแบบที่ 2 ใช้บทอ่านบทเดียวกัน แต่แบ่งออกเป็นส่วนๆ ให้แต่ละกลุ่มในกรณีนี้ที่บทอ่านนั้นมีความยาวมาก ซึ่งรูปแบบนี้จะนำเทคนิคการอ่านแบบ jigsaw เข้ามาใช้ประกอบการสรุปเนื้อหาด้วย แต่เป็นแบบไม่เต็มรูปแบบนะคะ เพราะเราจะเน้นทักษะการอ่านโดยใช้เกมกระดานมากกว่าเกม jigsaw

วิธีการเล่นเกมที่ 1

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละเท่าๆ กัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิด (Brain storming) เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำมาเป็นบทอ่านว่าน่าจะมีองค์ประกอบอะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง ยกตัวอย่างเช่น บทอ่านบทที่ 10 เรื่องครอบครัว ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าถ้านักเรียนจะต้องแนะนำครอบครัวของนักเรียน นักเรียนจะแนะนำอะไรบ้าง ครูจะจดบันทึก โดยเขียนเป็น Mind mapping บนกระดาน
2. ครูแจกบทอ่านบทที่ 10 เรื่องครอบครัว ที่ตัดแบ่งส่วนเท่ากับจำนวนกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านแบบสแกนนิ่ง (อ่านแบบไม่ละเอียด) ด้วยความเร็ว แล้วให้ขีดเส้นใต้คำหรือกลุ่มคำที่ตรงกับสิ่งที่นักเรียนคาดเดาไว้ใน Mind mapping ที่ได้บอกกับครูไว้ พร้อมอ่านคำหรือกลุ่มคำนั้นให้ครูและเพื่อนๆ ฟัง
3. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านบทอ่านบทที่ 10 เรื่องครอบครัว ประมาณ 1-2 รอบ แล้วให้นักเรียนเล่นเกมกระดาน โดยแบ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มยืนตามตำแหน่งที่กำหนดไว้ 3 จุดดังนี้
จุดที่ 1 อ่านบทอ่านเท่าที่สามารถอ่านและจำได้ (นักเรียน 1 คน พร้อมบทอ่าน)
จุดที่ 2 สมาชิกที่เหลือในกลุ่มยืน หรือนั่งรอเพื่อรับฟังการกระซิบแล้วไปบอกจุดที่ 3 ให้เขียนตาม และสลับหน้าที่ไปตามจุดต่างๆ แทนจุดที่ 1 และ 3 (จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับสภาพห้องเรียนและจำนวน)
จุดที่ 3 เขียนตามคำกระซิบตามคำบอกของสมาชิกในกลุ่ม (นักเรียน 1 คน พร้อมกระดาษแผ่นใหญ่และปากกาเมจิก)
4. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มกระซิบบทอ่านจนหมดแล้ว จัดลำดับความเร็ว แล้วให้แต่ละกลุ่มนำบทอ่านที่เขียนเสร็จแล้วติดบนกระดานเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบอีกครั้งโดยไม่ให้อ่านบทอ่านต้นฉบับ
5. เสร็จแล้วครูตรวจความถูกต้อง ให้คะแนนและประกาศกลุ่มที่เร็วที่สุดและเขียนได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
6. ในกรณีนี้ที่บทอ่านเป็นบทอ่านยาวๆ จะตัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ ให้เท่ากับจำนวนกลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มเล่นตามข้อ 1-5 หลังจากที่ทุกกลุ่มเขียนเสร็จแล้ว จะใช้วิธีการเล่นเกมที่ 2 โดยครูจะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดเรียงลำดับเนื้อเรื่องก่อนหลังของบทอ่านให้ถูกต้องก่อนจะสรุปเนื้อหา ในช่วงนี้ครูสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านได้เลย

การสลับเปลี่ยนตำแหน่ง

1. เมื่อคนจุดที่ 3 เขียนประโยคแรกเสร็จแล้วให้เปลี่ยนไปยืนจุดที่ 1
2. คนจุดที่ 1 เปลี่ยนไปยืนจุดที่ 2 เรียงตามลำดับ
3. คนจุดที่ 2 หมายเลข 9 เปลี่ยนไปยืนจุดที่ 3 และคนในจุดที่ 2 ขยับเปลี่ยนตำแหน่งทุกคน จนกว่าจะจบเกม

สรุปกิจกรรม กิจกรรมนี้นักเรียนทุกคนจะได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ค่ะ

ความคิดเห็นจากอาจารย์มะกะวะ

อาจารย์ผกาภรณ์เป็นคนที่ไม่ศึกษาหาความรู้ค่ะ เมื่อพูดถึงแบบฝึกอ่าน มักจะเผลอนึกว่าเป็นการนั่งอ่าน แต่ในกิจกรรมที่อาจารย์แนะนำมานี้ไม่ใช่ฝึกแค่อ่านเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้ฝึกฟัง แล้วก็ฝึกเขียน รวมทั้งทักษะทั้งหมดเลยนะคะ ซึ่งทำให้มองเห็นภาพในตอนที่ใช้กิจกรรมนี้นักเรียนใช้แบบฝึกอ่านของอะกิโกะเพื่อฝึกทักษะ 4 ทักษะทั้งหมดอย่างสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างเป็นธรรมชาติ ดูน่าสนุกสนานค่ะ นอกจากนี้การที่อ่านลำพังคนเดียวก็เป็นเรื่องลำบาก แต่พอแบ่งกลุ่มแล้วช่วยกันอ่านนี่ ผมคิดว่าเป็นไอเดียที่วิเศษ ต่อจากนี้ก็ขอให้เรียนกับอาจารย์ผกาภรณ์อย่างสนุกสนานนะคะ

(山川先生からひとこと)

バカボン先生はよく勉強していますね。読解といえば、座って読むものだと思いますが、この活動には読むだけでなく聞くことも話すことも、それから書くこともすべて含まれています。あき子にのっている読解の素材を利用して、4つの技能をすべて使いながら、生徒たちが楽しく自然に読むという活動を行っている姿が想像できます。伝言ゲームは楽しそうですね。それから一人の力で読むのはとても大変なことです、グループに分かれて、みんなで協力しながら読むというのがとても素晴らしいアイデアだと思います。これからもバカボン先生といっしょに楽しく勉強してくださいね。

แนะนำการสอน 教材紹介

ในครั้งนี้ขอแนะนำตำราประกอบการเรียนการสอนคันจิ 『Build Up Your Kanji Sense、漢字のコツがわかる』 ซึ่งเป็นตำราที่นำเสนอเทคนิคในการเรียนการสอนและการจำคันจิในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนคันจิได้อย่างเพลิดเพลิน และผู้สอนก็สามารถใช้เป็นตำราอ้างอิงประกอบการสอนวิชาคันจิให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ชื่อหนังสือ	『Build Up Your Kanji Sense、漢字のコツがわかる』
ชื่อผู้แต่ง	松浦真理子、上妻直博、半田健一
ชื่อสำนักพิมพ์	ASK Publishing
ISBN	978-4-87217-696-4
พิมพ์ครั้งที่ 1	2009
ราคาเล่มละ	1,400 เยน (รวมภาษี)

ตำราเล่มนี้ได้เขียนแนะนำเทคนิคการเรียนการสอนและการจำคันจิระดับต้นเพื่อให้จำได้ง่ายในรูปแบบต่างๆ พร้อมกับได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่อีกด้วย จึงเหมาะกับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นถึงขั้นกลางตอนต้นที่เพิ่งเริ่มเรียนคันจิได้ไม่นานนัก และเหมาะกับผู้เรียนที่ต้องการเพิ่มพูนจำนวนของคันจิและคำศัพท์ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันผู้เรียนก็จะได้ทราบถึงข้อควรระวังในการอ่านการเขียนคันจิได้อีกด้วย

ผู้เขียนตำราเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการจำคันจิได้เองจากการทำแบบฝึกหัด ไม่ใช่การท่องจำคันจิเป็นตัวๆ โดยได้รวบรวมคันจิที่ปรากฏในข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นประมาณ 300 ตัวและคันจิที่ควรจำไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการเขียนและการอ่านอีกประมาณ 500 ตัว

เนื้อหาของตำราเล่มนี้ประกอบด้วย 5 บท

บทที่ 1 เป็นการตั้งคำถามแทนผู้เรียนที่มักจะมึนงงสับสนคล้ายๆ กันเกี่ยวกับการเรียนคันจิ เช่น

ทำไมภาษาญี่ปุ่นต้องใช้คันจิ จำคันจิไม่ได้จะทำอย่างไร จะเขียนคันจิให้สวยได้อย่างไร เป็นต้น แต่ละคำถามก็จะมีคำตอบพร้อมแบบฝึกหัดเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงประโยชน์และเข้าใจวิธีการเรียนคันจิได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2 เป็นแบบฝึกหัดทำความเข้าใจวิธีการอ่านและความหมายของคันจิแต่ละตัว

บทนี้นำเสนอแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเสียงอ่านและส่วนประกอบของคันจิที่เหมือนกัน เมื่อผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดหลายๆ ข้อแล้ว ก็จะสามารถจดจำเสียงของคันจิได้ และเดาเสียงอ่านหรือความหมายของคันจิได้อีกด้วย หรือถึงแม้เสียงอ่านจะเปลี่ยนไปแต่ความหมายดั้งเดิมของคันจิก็ไม่เปลี่ยนไป

บทที่ 3 เป็นแบบฝึกหัดเพื่อแนะนำการเพิ่มคำศัพท์จากคันจิ

บทนี้เป็นการแนะนำวิธีการเพิ่มคำศัพท์จากคันจิในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำคันจิที่แสดงความหมายปฏิเสธวางไว้หน้าคันจิอีกคำหนึ่ง 不 + 可能 (ไม่ + สามารถ) เป็นต้น

บทที่ 4 เป็นแบบฝึกหัดการใช้คันจิให้ถูกต้อง โดยให้ผู้เรียนพิจารณาความหมายจากบริบท เช่น

さむいからコートをきてきてね。 (さむいからコートを着て来てね。)

และได้แนะนำข้อควรระวังเกี่ยวกับรากของคันจิ จำนวนเส้นของคันจิอีกด้วย

ส่วนที่ 5 แบบฝึกหัดขั้นฝึกนำไปใช้จริง

บทนี้เป็นแบบฝึกหัดทบทวนเพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 มาใช้จริง โดยผ่านการอ่านเรื่องราวที่ใกล้ตัวผู้เรียน เช่น การอ่านโฆษณา ประกาศ เป็นต้น

แบบฝึกหัดในตำราเล่มนี้จะมีรูปแบบต่างกันไปทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหัวข้อการเรียน แบบฝึกหัดทั้งหมดมี 600 ข้อ และผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตัวเองจากเฉลยท้ายเล่ม

ส่วนประโยคตัวอย่างจะเป็นเรื่องราวรอบตัวเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถหาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่ทราบจากสารบัญคำศัพท์ท้ายเล่มโดยไม่ต้องใช้พจนานุกรม ซึ่งนับว่าเป็นลักษณะเด่นของตำราเล่มนี้

ท้ายเล่มเป็นสารบัญคันจิและสารบัญคำศัพท์มีค่าแปล 3 ภาษาคือภาษาอังกฤษ ภาษาเกาหลี ภาษาโปรตุเกส

อาจารย์ท่านใดที่สนใจตำราข้างต้นนี้ สามารถขอยืมได้ที่ห้องสมุดเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ